

Anvisningar för installation av värmepump i Danderyds kommun

För att motverka att skador uppstår krävs att den som vill installera en värmepump, med en uttagen effekt på mindre än 10 MW för utvinning av värme eller kyla ur berg, först ansöker om tillstånd för detta. För installation av värmepump för utvinning av värme ur yttjord, grund- eller ytvatten krävs en anmälan. För anläggningar med en uteffekt på mer än 10 MW gäller delvis andra regler. Kontakta miljö- och stadsbyggnadskontoret för mer information.

Förberedelser innan du ansöker om tillstånd

1. Ta kontakt med en installatör eller borrhöretag

På ansökningsblanketten ska du ange vilken installatör och vilket borrhöretag du tänker anlita och ange tekniska uppgifter om anläggningen. I ansökan ska du också skriva din brunnsborrares certifieringsnummer.

2. Ta reda på var ledningar, rör och tunnlar går

Du som fastighetsägare ska ha kunskap om var ledningar och rör är dragna på din fastighet. Detta kan du bland annat få genom att kontakta www.ledningskollen.se samt titta på gamla ritningar av huset. Dessa finns att hämta hos miljö- och stadsbyggnadskontoret. Kontakta registrator via www.danderyd.se/kontaktakommunen, eller ring 08-568 910 00.

Ta reda på om det finns avtalsservitut som gäller fastigheten. Om så är fallet placera borrhålet utanför området som täcks av servitutet, alternativt få skriftligt godkännande av servitutets förmånstagare.

Om din fastighet ligger i närhet av tunnlar och spår (till exempel tunnelbanan, Käppalaverkets avloppstunnel, Svenska Kraftnäts kraftledningstunnlar eller Roslagsbanan) bör du kontakta respektive sakägare för information om du kan borra på din fastighet.

3. Prata med dina grannar

Var rädd om grannsämjan. Diskutera placeringen av ditt borrhål med dina grannar. De kan ha information som inte är känd av andra, som till exempel gamla borrhål eller servitut.

Grannyttranden från samtliga berörda grannar ska finnas med för att ansökan ska vara komplett. Alla grannar vars förutsättningar att anlägga en egen värmepumpsanläggning på sin fastighet påverkar räknas som berörda vare sig de har befintliga borrhål eller inte. I regel bör du prata med dina grannar och begära in grannyttrande om din anläggning ligger inom 10 meter från fastighetsgräns. Dina grannar kan även anses berörda om borrhålet vinklas på ett sätt som tangerar fastighetsgränsen.

Grannar med dricksvattenbrunn eller enskild avloppsanläggning inom en radie av 30 meter från ditt borrhål räknas också som berörda. Om borrhålet är vinklat utgår man ifrån hålets medelavstånd, det vill säga mitt emellan hålets topp och botten, när man räknar ut vilka grannar som är berörda. Alla berörda grannar ska få ta del av din ansökan och kartan med borrhålets placering för att ges möjlighet att yttra sig över din planerade installation. På ansökningsblanketten finns det plats för berörda grannars underskrift och övriga synpunkter.

Observera att grannyttrande även gäller för fastigheter som är allmänningar där kommunen eller kommunens fastighetsbolag är fastighetsägare. För grannyttrande från kommunen vänligen skicka din förfrågan till e-post: kommunen@danderyd.se eller kontakta plan- och exploateringskontoret på telefonnummer 08-568 910 00.

Miljö- och stadsbyggnadskontoret kan hjälpa till med grannyttranden, men då förlängs handläggningstiden.

Berörda grannar har rätt att överklaga tillståndet att inrätta värmepumpanläggning till Länsstyrelsen i Stockholms län.

Om installationen av värmepumpen inte utförs på egen mark eller vattenområde, bör du upprätta avtal med markägaren som berörs. Bifoga kopia på avtalet med din ansökan.

4. Planera exakt placering av ditt borrhål

Till ansökan ska du bifoga en karta över din fastighet. På kartan markerar du borrhålets placering med ett kryss. Placeringen ska anges med 0,5 meters noggrannhet. Om borrhålet ska vinklas anger du vinkeln i grader och ritar sedan ut hela borrhålets sträckning med en pil från krysset till borrhålsbotten. Pilens längd avgörs av borrhålets djup och gradering samt av kartskalen.

Kartan ska vara i skala 1:200–1:500 och det ska finnas skalstock eller motsvarande. Vi godtar inte handritad skiss.

Kartan ska visa fastighetsgränser och fastighetsbeteckningar. Befintliga borrhål, dricksvattenbrunnar och enskilda avloppsanläggningar som är närbelägna ska också framgå av kartan. Även ytjordvärme- eller grundvattenvärmeanläggningar ska finnas med.

Behöver du en ny bergvärmekarta, där de flesta befintliga borrhål finns inlagda, går den att beställa mot en avgift från kommunens kart- och mätavdelning.

För att inte bergvärmeanläggningar ska ”stjäla” värme från varandra bör avståndet mellan borrhålen vara minst 20 meter. Det är därför bra om du tar kontakt med dina grannar i ett så tidigt skede som möjligt.

Placera inte borrhålet närmare grannars husfasad eller kommunala va-ledningar än 4 meter.

Tänk på att placera borrhålet så att även dina grannar kan borra i framtiden. Miljö- och stadsbyggnadskontoret tar inte hänsyn till eventuella effektförluster som kan uppkomma.

För fler råd angående placeringen av ditt borrhål vänligen läs SGU:s kriterier i Normbrunn 16 som finns att hämta på www.sgu.se.

5. Lämna in ansökan

Ansökan ska lämnas in minst 6 veckor innan du planerar att påbörja borrning och installation.

Du som fastighetsägare och sökande är alltid ansvarig för vad som fylls i på ansökningsblanketten och ska skriva under på blankettens sista sida. Saknas korrekta uppgifter kommer vi att skicka tillbaka ansökan för komplettering till dig. Detta innebär att handläggningstiden förlängs.

Skicka ansökan till: Miljö- och stadsbyggnadskontoret, Box 66, 182 05 Djursholm. Du kan även lämna in ansökan via www.danderyd.se/kontaktakommunen.

6. Avgift

Vi tar ut en avgift för handläggning av ansökan som för närvarande är 4059 kr (2024). Extra kostnader kan tillkomma för större anläggningar eller mer komplicerade ärenden. Avgiften är fastställd av kommunfullmäktige. Fakturan skickas ut efter att du fått ditt beslut.

Det är viktigt att du lämnar in en komplett och genomtänkt ansökan redan från början. Om ansökan är ofullständig kan handläggningen ta längre tid än de timmar som ansökningsavgiften motsvarar. Då tar vi ut en extra avgift motsvarande 1353kr/timme (2024).

Installation utan beviljat tillstånd är förbjudet och leder till en miljöstraffavgift på 3000 kronor, alternativt till åtal för miljöbrott. Ytterligare kostnader för miljö- och stadsbyggnadskontorets handläggning av detta tillkommer. Den som bryter mot villkoren i ett tillstånd riskerar att bli åtalsanmäld.

Förberedelser inför borrning och installation

Läs igenom tillståndet

Ett särskilt beslut om tillstånd skickas ut efter att ansökan godkänts. Läs igenom villkoren i beslutet ordentligt. Låt också din installatör och borrar läsa beslutet. Det är också viktigt att de får ta del av borkartan.

Normbrunn 16

Borrning och installation av värmepump ska ske fackmannamässigt och i enlighet med kriterierna i Normbrunn -16. Normbrunn -16 är ett dokument framtaget av Sveriges Geologiska Undersökning (SGU) och beskriver försiktighetsåtgärder vid anläggning av energibrunn. Mer information finns på www.sgu.se.

Vi rekommenderar att du använder dig av certifierade installatörer och borrar. Ta reda på vad installatören ansvarar för, inklusive eventuella skador, och se till att detta står i kontraktet. Du bör också kontrollera dina försäkringar och se till att de täcker kostnaderna för saneringsåtgärder vid eventuellt anläggningshaveri i framtiden.

Hantering av borrhax

Det slamhaltiga borrhvattnet ska tas om hand på plats i en container anpassad för ändamålet. Spolvattnet från borrhningen måste avslammas innan det får släppas ut i det allmänna dagvattennätet. Om detta inte görs kommer du som fastighetsägare att få betala kostnaden för kontroll, spolning av dagvattenledning, slamsugning av regnvattenbrunn samt rengöring av vägområdet.

Uppställning av container

Om du måste ställa upp container på offentlig plats, exempelvis gata, park eller liknande, ska du som fastighetsägare söka tillstånd hos polisen i enlighet med ordningslagen.

Blankett finns på Polismyndighetens webbplats, www.polisen.se, telefonnummer 08-114 14.

Läckage

Sanering ska ske om det uppkommer ett läckage av köldbärarvätska från kollektorslangen eller vid oljeläckage från borrhfordonet. Saneringsmedel för läckage på hårdgjorda ytor, ska finnas på plast under installationen. Större läckage ska omgående anmälas till miljö- och stadsbyggnadskontoret.

Miljö- och stadsbyggnadskontoret ska informeras när värmepumpsanläggningen tas ur bruk. Brunnar som inte används bör återfyllas med tätande material.

Kemikalier

Kasserade kemikalier får inte tömmas i avlopp eller dagvattenbrunnar, utan ska tas omhand som farligt avfall.

Värmepumpar med köldmedium omfattas av Förordning (2016:1128) om fluorerade växthusgaser. Beroende på typ och mängd köldmedium kan anläggningen behöva kontrolleras av ett certifierat serviceföretag enligt de tidsintervall som anges i artikel 4.3 i Europaparlamentets och Rådets förordning (EG) nr 517/2014. Om den totala mängden köldmedium i anläggningen överstiger 14 ton koldioxidekvivalenter ska den återkommande kontrollen rapporteras till miljö- och stadsbyggnadskontoret senast den 31 mars påföljande år som kontrollen är utförd. Rapporteringskravet gäller inte värmepumpsutrustningar för icke yrkesmässigt bruk.

Buller och andra olägenheter

Du som fastighetsägare är ansvarig för eventuella störningar som borrentreprenören kan orsaka dina grannar som till exempel rinnande slamhaltigt borrhvatten, vatten som fryser vintertid med mera.

Under hela tiden för anläggningsarbetet ska Naturvårdsverkets allmänna råd om buller från byggarbetsplatser (NFS 2004:15) följas. Enligt Danderyds lokala ordningsföreskrifter får bullrande arbeten inte utföras nattetid mellan kl. 22:00 och 07:00 utan polismyndighetens tillstånd.

Oljecisterner

Om en cistern i mark eller en cistern utomhus ovan mark som innehållit till exempel olja eller diesel, ska tas ur bruk så ska miljö- och stadsbyggnadskontoret meddelas. Cisternen bör i första hand tas bort och i andra hand tömmas, rengöras och fyllas med sand.

Kommunens mark

Om borrhfordonet ska köra över kommunens mark, som ej är vägmark, måste du söka tillstånd hos tekniska kontoret, telefonnummer: 08-568 910 00

Övrig information

Energirådgivare www.energiradgivningen.se, 08-29 11 29

Energimyndigheten www.energimyndigheten.se, 016-544 20 00

SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut (certifiering av brunnborrare)

<http://www.sp.se>, 010-516 50 00

SGU (brunnsarkiv) www.sgu.se, 018-17 90 00

Svenska Kyl & Värmepumpföreningen <http://www.skvp.se>, 08-762 73 70

Flera frågor?

Kontakta miljö- och stadsbyggnadskontoret

www.danderyd.se/kontaktakommunen

Telefon vxl: 08-568 910 00

Hemsida: www.danderyd.se/varmepumpar

Postadress

Miljö- och stadsbyggnadskontoret
Box 66
182 05 Djursholm

Besöksadress

Mörby Centrum
Information Danderyd, plan 4

Telefon

08-568 910 00

Kontakt

www.danderyd.se/kontaktakommunen
Webb
www.danderyd.se